

muytelingen behulpzaam te zijn, daartoe in het publicq veele toebereydselen maakende. Dat hij egter het vertrek van gemelde gouverneur nog had moeten uitstellen, totdat hij tijding zou hebben erlangt van den uitslag der voorgewende onderwerping dier Oeykoesiers en Naymoetiërs. Want, bij een goed succes van dien en zodra hij verneemt dat zij op weg naar ons casteel zijn, zegt hij van intentie te wezen dien gouverneur slegts in zijn gouvernement terug te brengen, omdat die muytelingen dan hunne vaste plaatsen geruimt hebbende, hij opperhoofd dus aan haar geen nadeel zou kunnen toebrengen en egter aan de begeerte van den gouverneur voldaan hebben. Terwijl hij, bij een quaden uitslag voorneemens was zig van die gelegentheyt te bedienen om, des magtig genoeg zijnde, die misleyders op 't lijf te vallen. Dat hij, op die manier en zonder verdere oorlogskosten, deze toepassen en de Naymoetiërs tot onderwerping kunnende brengen, daarin vermeende te veel voordeelen voor het toekomende te resideeren, om dezelve door het wegzenden van het schip te laten slippen. Invoegen dien bodem niet voor het laast van october na herwaarts zullende kunnen gedepecheert werden, hij zelfs bekend dat genoodzaakt zal wesen op Java te overwinteren.

Fol. 610v-612v.

(In de vergadering van 7 december kwam men tot de slotsom dat dit voor Hans Albregt van Pluskouw geen voldoende reden was om dit schip zolang vast te houden. Ten eerste gaat de hele zaak van het bestuur van Lifao de Hoge Regering niet aan en bovendien is het onderbrengen van de toepassen en Naymoetiërs [fol. 613] zoveel kosten niet waard, zolang die niet precies door het opperhoofd zijn opgegeven. Bovendien gaat het om onderdanen van Portugal en is het opperhoofd in een brief van het voorafgaande jaar bevolen zich niet te bemoeien met zaken dat land betreffende. Hoewel op voorstel van Johannes Andreas Paravicini het onderwerpen van de toepassen en Naymoetiërs de laatste vijf jaar goed in de gaten is gehouden, werd bevolen dit niet direct, maar indirect als hulp aan de bondgenoten uit te voeren. Het zou onlogisch en een nieuwigheid zijn dat men rebellen tegen een ander ging straffen. De verklaring van de kapitein-gouverneur waarin hij uit de naam van de koning verklaart dat Oeykoessy in Ambeno en Naymoetie in Sonbay ligt, waarbij hij de muiers aan de Compagnie overdraagt en waarop het opperhoofd zich beroept, is waardeloos en neemt de bezwaren geenszins weg. Als aan andere opmerkingen voorbijgegaan wordt, blijft het de vraag wie die laffe gouverneur heeft gemachtigd [fol. 614] om onderdanen van de koning ter bestraffing in vreemde handen over te geven. Het vasthouden van de Batavier, het uitlenen van rsd 2300 aan de gouverneur t.b.v. zijn onderhoud tegen een obligatie van de regering in Goa voor terugbetaling met 10 % rente en alles wat Van Pluskouw verder deed is voor zijn rekening gelaten en nadere uitspraken worden pas gedaan, als de uitkomst van deze ongeoorloofde handelingen bekend is. De Hercules zal pas met de bestelde goederen vertrekken als de berichten die Van Pluskouw in de geheime brief van 30 september heeft beloofd over land via Java te zenden, zijn ontvangen. In de geheime brief van 22 december 1760 werd verklaard)

---dat ons, namentlijk, aan Maubara veel gelegen legd en dat wij menen 't zekerste middel, ter bekoming der meeste Timorse producten te zijn, dat een post aan de zuydwestkant, omtrent Beloe, tussen Alas en Loeka, of Wayreke g'extrueerd wierde.

Fol. 614v-615r.

(Zo'n post zou volgens het opperhoofd Hans Albregt van Pluskouw bij het ophouden van de onlusten te Lifao een bron van onenigheid met de Portugezen zijn. Omdat zo'n uitbreiding aan de Compagnie geen zicht op voordeel geeft, is er, evenals van een door het opperhoofd voorgestelde post op Sonay, vanaf gezien. Deze bezittingen zouden, evenmin als die te Maubara, de gemaakte kosten goedmaken. Van Pluskouw, die nogal oorlogszuchtig is, is verboden het voltooide fort verder te versterken, of er reservetroepen aan te houden voor dienst in het veld. Alle argumenten die Van Pluskouw in zijn geheime brief aanvoert om de Naymoetiërs te onderwerpen, [fol. 616] ontberen het bewijs dat ze tegen de noodzakelijke kosten opwegen. Zolang daaraan niet is voldaan, moet iedere actie tegen Naymoetie